

PROGRAM POPRAWY EFEKTYWNOŚCI

KSZTAŁCENIA

W SZKOLE PODSTAWOWEJ

im. Lotników Wojska Polskiego

w Osiecznej

opracowany na lata 2014-2017

Podstawa prawna:

Art. 34 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty /Dz. U. 2004r. Nr 2572 z późniejszymi zmianami.

Program naprawczy uwzględnia zadania i konkretne działania mające na celu poprawę wyników nauczania uczniów drugiego etapu edukacyjnego. Został napisany po analizie wyników uzyskanych przez uczniów klas VI na sprawdzianie zewnętrznym oraz diagnoz prowadzonych na zakończenie każdego roku szkolnego w klasie III szkoły podstawowej. Zawiera takie oddziaływania dla ucznia, by wykorzystać wszystkie jego możliwości i dać szansę na rozwój.

Podstawą do opracowania programu były:

- *Raport Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej ze sprawdzianu na koniec klasy szóstej*
- *Raport z zewnętrznego sprawdzianu na koniec klasy szóstej opracowany przez nauczycieli tutejszej placówki*
- *Wnioski wynikające z diagnozy (w tym z analizy porównawczej wyników sprawdzianu na przestrzeni lat)*
- *Raport diagnozy zewnętrznej na koniec klasy III przygotowany przez OBUT (test trzecioklasisty)*

**I. UZASADNIENIE OPRACOWANIA PROGRAMU POPRAWY
EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA**

**1. Wnioski z analizy sprawdzianu po klasie III uwzględniające wnioski
zawarte w raporcie OBUT.**

**Zestawienie wyników umiejętności językowych w latach
2011, 2012 i 2013**

	2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie
1) CZYTANIE	54, 5%	72, 4%	79, 2%	69, 7%	77, 8%	73, 9%
Wyszukiwanie informacji	68, 0%	83, 6%	79, 2%	71, 8%	95, 8%	70, 8%
Interpretacja tekstu	43, 8%	64, 0%	84%	83, 7%	87, 5%	85, 1%
2) PISANIE	51, 8%	76, 3%	65, 6%	71, 5%	95, 8%	81, 8%
Strona znaczeniowa tekstu	59, 4%	78, 0%	66, 7%	71, 3%	50, 0%	55, 4%
Strona formalna tekstu	41, 7%	73, 9%	62, 5%	72, 1%	91, 7%	83, 5%
3) SŁOWNICTWO	50, 0%	59, 8%	45, 3%	65, 4%	87, 5%	61, 1%
Tworzenie określeń	87, 5%	77, 3%	45, 3%	65, 4%	87, 5%	67, 4%
4) GRAMATYKA	58, 8%	77, 1%	69, 8%	75, 5%		
Układanie zdań	45, 8%	74, 9%	69, 8%	75, 5%		

Zestawienie wyników badania umiejętności matematycznych

w klasie III szkoły podstawowej

	2010/2011		2011/2012		2012/2013	
	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie	Uczniowie badanej klasy	Wszyscy badani uczniowie
1. SPRAWNOŚĆ RACHUNKOWA	53, 1%	69, 4%	56, 3%	66, 6%	88, 5%	68, 1%
Zadania typowe	81, 3%	85, 7%	66, 7%	75, 5%	84, 7%	70, 8%
Zadania nietypowe	25%	41, 3%	45, 8%	57, 8%	100%	59, 8%
2. ROZWIĄZYWANIE ZADAŃ TEKSTOWYCH	57, 1%	59, 2%	63, 4%	61, 9%	82, 3%	53, 2%
Zadania typowe	56, 3%	65, 0%	81, 3%	87, 1%	91, 7%	68, 8%
Zadania nietypowe	50%	55, 5%	50, 0%	48, 5%	79, 2%	48, 0%
3. CZYTANIE I ROZUMOWANIE	53, 1%	60, 9%	71, 3%	70, 1%	68, 1%	60, 7%
Wnioskowanie proste	62, 5%	70, 3%	79, 2%	80, 5%	68, 8%	58, 8%
Wnioskowanie złożone	34, 4%	42, 0%	59, 4%	54, 5%	66, 7%	64, 4%

Mocne strony uczniów:

2010/2011	2011/2012	2012/2013
	Czytanie: <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwanie informacji, • przekształcanie informacji, • interpretacja tekstu 	Czytanie: <ul style="list-style-type: none"> • czytanie tekstu nieliterackiego, • określanie kolejności zdarzeń, • wyszukiwanie informacji w tekście
		Pisanie: <ul style="list-style-type: none"> • przepisywanie zdań, • tworzenie tekstu
Rozumowanie: <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie zadań tekstowych, • zadanie praktyczne, • zadania o nietypowej strukturze, • wnioskowanie złożone 	Rozumowanie: <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie zadań tekstowych; zadań praktycznych i o nietypowej strukturze 	Rozumowanie: <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązywanie zadań tekstowych; typowych i nietypowych
	Korzystanie z informacji: <ul style="list-style-type: none"> • wnioskowanie złożone 	Korzystanie z informacji: <ul style="list-style-type: none"> • czytanie tekstów, zadań typowych i nietypowych

Słabe strony uczniów:

2010/2011	2011/2012	2012/2013
<p>Czytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwanie informacji zawartych w tekście, • interpretacja tekstu, • wyszukiwanie i przekształcanie informacji zawartych w tekście 		<p>Czytanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udzielanie odpowiedzi na pytanie, • wyciąganie wniosków z przeczytanego tekstu, • formułowanie szczegółowych pytań
<p>Pisanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konstruowanie wypowiedzi, • poprawne wypowiedzi o charakterze twórczym i użytkowym 	<p>Pisanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie w praktyce zasad gramatycznych, • konstruowanie poprawnej pisemnej wypowiedzi 	
<p>Rozumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizowanie sensu i przydatności informacji podanych w zadaniu, • trudność w rozwiązywaniu zadań o strukturze nietypowej 	<p>Rozumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukiwanie informacji w tekście danych o charakterze matematycznym, • analizowanie sensu i przydatności informacji podanych w zadaniu 	<p>Rozumowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • układanie pytań w oparciu o informacje zawarte w tekście
<p>Korzystanie z informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułowanie pytań na które można odpowiedzieć dzięki danym zawartym w tekście, • wyszukiwanie informacji zawartych w tekstach 	<p>Korzystanie z informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza zadań o nietypowej strukturze 	

2. Wnioski z analizy sprawdzianu po klasie VI uwzględniające wnioski zawarte w raporcie OKE w Gdańsku .

Porównanie wyników w latach 2011, 2012 i 2013.

Współczynnik łatwości za badane czynności.

	rok szkolny	czytanie	pisanie	rozumowanie	korzystanie z informacji	wykorzystanie wiedzy w praktyce	współczynnik łatwości
VI	2010/2011	0,77	0,47	0,63	0,54	0,43	0,58
	2011/2012	0,58	0,49	0,46	0,63	0,47	0,52
	2012/2013	0,59	0,50	0,37	0,54	0,29	0,46

Umiejętności z zakresu czytania, rozumowania, wykorzystywanie wiedzy w praktyce na sprawdzianach przeprowadzonych w ostatnich trzech latach ulegały obniżeniu. Bardzo trudne okazały się dla uczniów zadania sprawdzające umiejętności odczytywania tekstu poetyckiego i prozatorskiego, wnioskowanie na podstawie przesłanek.

Umiejętności z zakresu pisania okazały się dla uczniów trudne. Doskonalenia wymaga jednak zarówno umiejętność pisania zgodnego z tematem, uzasadnianie argumentów, zachowanie wymaganej długości wypowiedzi pisemnej, jak i ćwiczenia dotyczące poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej. Należy zwiększyć liczbę ćwiczeń służących poprawnemu redagowaniu różnorodnych tekstów i posługiwania się bogatym słownictwem.

Umiejętności z zakresu rozumowania na przestrzeni trzech lat wynik systematycznie spada. Problem sprawiło uczniom posługiwanie się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (umieszczanie daty w przedziale czasowym) oraz rozpoznanie charakterystycznych cech i własności liczb, figur (wyznaczanie długości krawędzi sześcianu, ustalanie sposobu rozwiązania zadania).

Umiejętność z zakresu korzystania z informacji ma tendencję wzrostową i spadkową w ciągu ostatnich trzech lat. Trudność stanowi posługiwanie się źródłem informacji (ustalenie daty na podstawie przypisu, korzystanie z informacji zawartych w tabeli).

W obszarze wykorzystywania wiedzy w praktyce okazały się trudne i bardzo trudne zadania dotyczące wykonywanie obliczeń czasu, długości, pieniędzy (obliczania ceny jednostkowej towaru, obliczania długość, wyznaczania kwoty i dzielenia jej na części). Uczniowie nie radzili sobie z wykorzystaniem w sytuacji praktycznej własności liczb (wskazuje sposób zrównania dwóch wielkości).

Pozycje klasy w skali staninowej.

VI	Średni wynik	Stanin
2010/2011	23 p.	4 niżej średni
2011/2012	20,65 p.	4 niżej średni
2012/2013	18,30 p.	2 bardzo niski

Rozkład wyników uczniów w oparciu o staniny.

stanin	2010 / 2011		2011 / 2012		2012 / 2013	
	liczba	ilość	liczba	ilość	liczba	ilość
najniższy	0 – 10	1	0 – 9	0	0 – 9	2
bardzo niski	11 – 14	2	10 – 12	2	10 – 12	2
niski	15 – 18	4	13 – 16	4	13 – 16	7
niżej średni	19 – 22	5	17 – 20	2	17 – 21	3
średni	23 – 27	2	21 – 25	4	22 – 27	7
wyżej średni	28 – 31	2	26 – 29	4	28 – 31	2
wysoki	32 – 34	4	30 – 32	4	32 – 35	0
bardzo wysoki	35 – 37	1	33 – 35	1	36 – 37	0
najwyższy	38 - 40	0	36 – 40	0	38 - 40	0
	punktów	uczniów	punktów	uczniów	punktów	uczniów

Niepokojący jest fakt wzrostu ilości uczniów w staninie najniższym, bardzo niskim i niskim. Wzrost tej liczby uczniów ma wpływ na wynik ogólny.

Mocne strony uczniów:

2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013
<p>Czytanie: - odczytywanie tekstu literackiego (określanie czasu wydarzeń, wskazanie cech bohatera oraz jego uczuć, wnioskowanie)</p>	<p>Czytanie: - odczytywanie tekstu popularnonaukowego (odczytywanie sensu tekstu, wyszukiwanie informacji, rozumienie puenty, wnioskowanie na podstawie przesłanek, określanie intencji autora)</p>	<p>Czytanie: - określanie elementów charakterystycznych dla danego tekstu (rozpoznawanie osoby mówiącej)</p>
		<p>Pisanie: - celowe stosowanie środków językowych (pisanie wypowiedzi w określonym stylu z dbałością o dobór słownictwa)</p>
<p>Rozumowanie: - rozpoznawanie charakterystycznych cech figur (rozpoznawanie trójkątów) - rozpoznawanie charakterystycznych cechy i własności liczb (wskazuje jaką część stanowi obiekt)</p>		
<p>Korzystanie z informacji: - posługiwanie się źródłem informacji (wyznacza określony przedział czasowy)</p>	<p>Korzystanie z informacji: - posługiwanie się źródłem informacji (korzystanie z danych w tabeli)</p>	
<p>Wykorzystywanie wiedzy w praktyce: - posługiwanie się źródłem informacji (korzystanie z informacji zawartych w przypisie) - wykorzystywanie w sytuacji praktycznej własności liczb (stosowanie porównania ilorazowego)</p>		

Słabe strony uczniów:

2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013
<p>Czytanie: - odczytywanie testu popularnonaukowego, poetyckiego (określanie elementów tekstu)</p>	<p>Czytanie: - odczytywanie testu popularnonaukowego, poetyckiego (wnioskowanie, podanie znaczenia użytego wyrazu) - określanie funkcji elementów charakterystycznych dla danego tekstu (odczytanie intencji autora, wyrazy dźwiękonaśladowcze)</p>	<p>Czytanie: - czynne posługiwanie się terminami (rozpoznawanie funkcji porównania)</p>
<p>Pisanie: - pisanie na temat i zgodne z celem (opis, zaproszenie) - celowe stosowanie środków językowych (tekst ma funkcjonalny styl oraz bogate słownictwo) - przestrzeganie norm gramatycznych i ortograficznych</p>	<p>Pisanie: - celowe stosowanie środków językowych (tekst ma funkcjonalny styl oraz bogate słownictwo) - przestrzeganie norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych</p>	<p>Pisanie: - celowe stosowanie środków językowych (wypowiedź na określony temat oraz list) - przestrzeganie norm poprawnościowych pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym</p>
<p>Rozumowanie: - posługiwanie się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (umieszczanie daty w przedziale czasowym) - rozpoznanie charakterystycznych cech i własności liczb, figur (wyznaczanie długości krawędzi sześcianu) - ustalanie sposobu rozwiązania zadania oraz prezentacja tego rozwiązania (wyznaczanie ilorazu, zaokrąglanie wyniku)</p>	<p>Rozumowanie: - rozpoznanie charakterystycznych cech i własności liczb, figur (wskazanie określonej liczby, podanie średnicy koła, podanie osiemnastej części kwadratu, ustalenie liczby brył o wskazanej własności) - rozpoznanie charakterystycznych cech i własności elementów środowiska (nazywanie państw nadbałtyckich)</p>	<p>Rozumowanie: - ustalanie sposobu rozwiązania zadania i prezentacja tego rozwiązania (obliczenie pól powierzchni i ich porównywanie)</p>
<p>Korzystanie z informacji: - posługiwanie się źródłem informacji (ustalenie daty na podstawie przypisu, korzystanie z informacji w tabeli)</p>	<p>Korzystanie z informacji: - posługiwanie się źródłem informacji (ustalenie minimalnej liczby wycieczkowiczów w oparciu dane,</p>	<p>Korzystanie z informacji: - posługiwanie się źródłem informacji</p>

Wykorzystywanie wiedzy w praktyce:	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce:	Wykorzystywanie wiedzy w praktyce:
<p>- wykonanie obliczeń dotyczących długości (zamiana kilometrów na metry, obliczanie długości przedmiotów, wyrażanie długości w centymetrach i kilometrach, obliczenia w oparciu o skalę) - wykorzystanie w sytuacji praktycznej własności liczb (porównanie różnicowe)</p>	<p>- wykonywanie obliczeń dotyczących czasu, długości, pieniędzy (oblicza cenę jednostkową towaru, oblicza długość, wyznacza kwotę i dzieli ją na części) - wykorzystanie w sytuacji praktycznej własności liczb (wskazuje sposób zrównania dwóch wielkości)</p>	<p>- wykonuje obliczenia praktyczne dotyczące planowania dochodów i wydatków z nimi związanych</p>

Wnioski z badań umiejętności językowych uczniów do dalszej pracy:

- rozwijanie umiejętności czytania i rozumienia dłuższych tekstów popularnonaukowych o charakterze narracyjnym i encyklopedycznym oraz tekstów literackich, zarówno realistycznych, jak i fantastycznych (np. opowiadań, baśni, legend, pamiętników),
- zachęcanie uczniów do czytania w klasie i poza nią różnego rodzaju tekstów: literackich, popularnonaukowych, informacyjnych, matematycznych,
- czytanie tekstów w różnych celach: dla własnej przyjemności uczniów, zdobywanie wiedzy, wzbudzenia zainteresowań,
- zachęcanie uczniów do zadawania pytań do tekstu i oceniania jego treści,
- stwarzanie uczniom jak najwięcej okazji do wyrażania własnej opinii o przeczytanych tekstach, do udziału w dyskusji, do uzasadniania swoich sądów,
- wprowadzenie w klasie zwyczaju codziennego czytania przez nauczyciela i uczniów wybranych tekstów spośród zgromadzonych w założonej bibliotece klasowej,
- tworzenie okazji do pisania przez uczniów tekstów użytkowych konstruowanych z myślą o konkretnym odbiorcy, temacie i celu wypowiedzi pisemnej,
- zwracanie uwagi na oryginalność, sensowność i umiejętność uzasadniania swoich opinii w tekstach pisanych przez uczniów,
- unikanie oceniania prac uczniów z uwzględnieniem tylko formalnej strony wypowiedzi pisemnej- poprawności ortograficznej czy estetyki pisma,
- rozmawianie z uczniami na temat treści ich pisemnych wypowiedzi, dostrzeganie i chwalenie oryginalnych pomysłów, interesującej treści, ciekawych zabiegów językowych zastosowanych przez ucznia,
- pełnienie przez nauczyciela roli konsultanta warsztatu pisarskiego ucznia, wspierającego jego wysiłki, dostarczającego fachowych wskazówek, a nie oceniającego wyłącznie poprawność wypowiedzi,
- rozwijanie umiejętności wyrażania myśli i spostrzeżeń przez uczniów w postaci poprawnych składniowo wypowiedzi,
- wspólną korektę z nauczycielem i uczniami tekstów pisanych przez uczniów, analizę trafności użytych konstrukcji językowych,
- budzenia przekonania o znaczeniu poprawności językowej wypowiedzi w komunikowaniu się z odbiorcą,
- stwarzanie uczniom w szkole możliwości większej aktywności pisarskiej niż dotychczas, to znaczy wyjście poza uzupełnienie zdań z lukami w kartach pracy i podręcznikowe ćwiczenia,
- dostarczanie uczniom informacji na temat kryteriów oceniania prac pisemnych,
- stwarzanie sytuacji sprzyjających pisaniu (np. prowadzenie gazetki klasowej, tworzenie własnych książek, albumów, dzienników doświadczeń, pisanie wierszy, wyjaśnianie sposobów rozwiązywania problemów matematycznych, opisywanie doświadczeń przyrodniczych),
- umożliwianie uczniom tworzenia form wypowiedzi o charakterze twórczym i rzutkowym, takich jak: pisanie opowiadań, listów, petycji, ogłoszeń, przepisów, instrukcji, wyjaśnień itp.),
- zachęcanie dzieci do uczestnictwa w ocenianiu efektów pracy własnej i kolegów,

- stwarzanie uczniom okazji i zachęcenia ich do twórczości słownej, docenienie oryginalnych, ciekawych określeń tworzonych do rzeczowników i czasowników,
- unikanie narzucania uczniom schematu wypowiedzi w postaci słownictwa przygotowanego przez nauczyciela i koniecznego do wykorzystania przez uczniów w wypowiedzi, bez uwzględniania ich własnej aktywności językowej,
- tworzenie przez uczniów indywidualnych słowniczków (ulubione wyrazy, ciekawe sformułowania, oryginalne, rzadko używane wyrażenia),
- odkrywanie nowych znaczeń wyrazów w związkach z innymi wyrazami,
- stwarzanie okazji do porównywania języka różnych rodzajów wypowiedzi (np. prozy i poezji, ogłoszenia i opowiadania), wzbogacanie zasobu słownikowego uczniów, w tym organizowanie zabaw i gier słownych, ułatwiających poznanie znaczeń wyrazów w różnym kontekście,
- zachęcanie do dbania o poprawność wypowiedzi poprzez podkreślanie ich komunikacyjnej funkcji: piszemy, mówimy na określony temat, dla kogoś, w jakim celu, zrozumiale,
- ćwiczenia w przekształcaniu zdań i obserwowanie z uczniami skutków, możliwości i ograniczeń tego typu zadań,
- porównywanie zdań uzupełnionych w różny sposób przez uczniów, wskazywanie różnic i podobieństw znaczeniowych,
- zaznajamianie uczniów z kryteriami oceniania poprawności wypowiedzi, zachęcanie ich do uczestnictwa w procesie oceniania prac,
- stosowanie w praktyce zasad gramatycznych zamiast pamięciowego ich opanowania,
- konstruowanie umiejętności poprawnego pisania i mówienia poprzez aktywność językową i częste okazje do wypowiadania się w różnych formach.

Wnioski z badań umiejętności matematycznych uczniów do dalszej pracy:

- Stwarzanie dzieciom przestrzeni do odkrywania, samodzielnych badań i indywidualnego dochodzenia do rozwiązywania zadań i problemów,
- Unikanie podawania uczniom wiedzy w formie definicji, gotowych reguł i schematów rozwiązań,
- Zachęcanie uczniów do zadawania pytań,
- Zachęcanie uczniów do stosowania różnych sposobów liczenia, zgodnie z ich własnymi preferencjami,
- Sięganie po zadania wymagające stosowania praktycznych umiejętności np. ważenia, odmierzenia czasu, odmierzenia odległości itp. ,
- Zachęcanie uczniów do samodzielnego rozwiązywania nietypowych zadań i problemów,
- Stwarzanie uczniom sytuacji do rozwiązywania zadania wieloma sposobami i umożliwienia prezentowania na forum klasy różnych sposobów rozwiązywania tego samego zadania,
- Umożliwienie uczniom manipulowania konkretami, które pomogą im m. in. Zrozumieć i przyswoić pojęcia matematyczne, rozwiązać zadanie,
- Zachęcanie uczniów do stosowania rysunków np. w celu przedstawienia informacji zawartych w zadaniu i związków pomiędzy nimi,

- Umożliwienie uczniom graficznego przedstawiania rozwiązań zadań i uznawanie rysunków za prawidłowy sposób rozwiązania zdania,
- Kształcenie w uczniach nawyku samodzielnego sprawdzania uzyskanego wyniku z informacjami podanymi w treści zadania,
- Zachęcanie uczniów do wypracowania swojego sposobu wyodrębniania istotnych informacji zawartych w tekstach,
- Układanie przez uczniów pytań w oparciu o informacje zawarte w tekstach, tabelach, diagramach itp.,
- Pobudzanie, rozwijanie wyobraźni oraz logicznego myślenia dzieci np.: poprzez zabawy matematyczne, korzystanie z gier dydaktycznych, komputerowych, planszowych, kościanych, karcianych,
- Organizowanie w klasie pracy w grupach, podczas której dzieci będą miały okazję wypracować, zaprezentować i przedyskutować różne sposoby rozwiązania zadania lub problemu.

Rozwiązywanie zadań tekstowych w dużym stopniu wiąże się z umiejętnością uważnego przeczytania tekstu, zrozumienia jego struktury, zauważenia informacji koniecznych do rozwiązania problemu postawionego w zadaniu i znalezienia własnej strategii jego rozwiązania. Aby uczniowie coraz lepiej radzili sobie z takimi zadaniami proponujemy:

- przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań tekstowych czytać i analizować z uczniami teksty zawierające wiele informacji,
- zachęcać uczniów do stosowania wygodnych dla nich sposobów rozwiązywania zadań, wykorzystywania rysunków do zapisu informacji podanych w zadaniu lub do ilustrowania rozwiązania,
- przygotować zestawy zadań o różnym stopniu trudności, zachęcać uczniów do dokonywania wyboru zadań do samodzielnego rozwiązania, stwarzać sytuacje, w których każdy uczeń ma możliwość samodzielnego osiągnięcia sukcesu podczas rozwiązywania zadań,
- kształtować u uczniów umiejętność uważnego czytania treści zadań i wybierania informacji koniecznych do rozwiązania postawionego w zadaniu problemu,
- stwarzać sytuację, w których uczniowie mogą przedstawić różne sposoby rozwiązania tego samego problemu, zachęcać uczniów do pokazywania swoich rozwiązań,
- doskonalić umiejętność systematyzowania i strukturalizowania danych z zadania (np. zapis danych w tabeli, za pomocą rysunku, opisu czynności),
- kształtować umiejętność zapisu sposobu rozwiązania zadania, pokazywać uczniom, że rozwiązanie zadania to nie zawsze zapisanie działania arytmetycznego, czasem jest to np. rysunek lub tylko odpowiedź na pytanie,
- stosować zadania o charakterze zagadek matematycznych, zachęcać do rozwiązywania problemów matematycznych bez szukania schematu rozwiązania wśród dotąd rozwiązanych zadań,
- zachęcać uczniów do uważanej analizy wyników zadań.

II. CELE PROGRAMU

Cel główny

Poprawa efektywności kształcenia w szkole i podnoszenie wyników sprawdzianu na koniec klasy trzeciej i szóstej.

Cele szczegółowe

- doskonalenie efektów procesu dydaktycznego w umiejętnościach uczniów dotyczących *czytania, pisania, słownictwa, gramatyki, sprawności matematycznych* po klasie trzeciej szkoły podstawowej,
- doskonalenie efektów procesu dydaktycznego, w standardach, umiejętnościach uczniów: *czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji, wykorzystanie wiedzy w praktyce* po klasie szóstej szkoły podstawowej,
- korelacja działań uwzględniających program nauczania, standardy wymagań egzaminacyjnych i kompetencje kluczowe,
- zmniejszenie liczby uczniów mających bardzo niskie wyniki sprawdzianu, zwiększenie liczby uczniów z najwyższymi wynikami,
- pedagogizacja rodziców, uświadomienie im potrzeby ścisłej współpracy szkoły i domu w celu osiągnięcia lepszych wyników.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- zintegrowanie działań dyrektora, nauczycieli, rodziców i uczniów,
- systematyczna analiza wyników nauczania,
- wyrabianie wzorców, cech i postaw skierowanych na osiągnięcie sukcesu,
- ewaluacja programu i umiejętności wyciągania wniosków,
- wzbogacanie bazy pomocy dydaktycznych ,
- przeprowadzenie wstępnych sprawdzianów diagnostycznych z każdego przedmiotu na poziomie klas I – VI,
- przeprowadzenie sprawdzianów przedmiotowych na koniec roku i dodatkowo w klasie VI – sprawdzianu próbnego i w klasie III i VI - sprawdzianu zewnętrznego,
- motywowanie uczniów do nauki,
- współdziałanie nauczycieli w zespołach przedmiotowych,
- uświadomienie nauczycielom, rodzicom i uczniom celowości podejmowanych działań dydaktycznych i wychowawczych,
- sprawdziany, kartkówki w trakcie omawianego działu,
- prace klasowe po każdym omówionym dziale.

IV. ADRESACI PROGRAMU

- dyrektor
- pedagog
- nauczyciele
- rodzice
- uczniowie szkoły podstawowej

V. ZADANIA

1. Działania dyrektora

a) *w stosunku do siebie:*

- organizacja czasu pracy, pozwalająca na bezpośredni kontakt z nauczycielami, dziećmi i rodzicami,

b) *w stosunku do nauczycieli:*

- zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji oraz możliwości samokształcenia (kontrola pracy zespołów przedmiotowych, rady szkoleniowe, warsztaty, kursy),
- analiza i modyfikacja WSO i PSO,
- opracowanie harmonogramu hospitacji pod kątem poprawy wyników nauczania,
- analiza metod nauczania, programów nauczania,

c) *w stosunku do uczniów*

- informowanie o wynikach kształcenia: porównywanie wyników egzaminów zewnętrznych w szkole w stosunku do wyników w rejonie i kraju,
- stosowanie nagród motywujących do wyteźonej pracy poszczególne zespoły klasowe jak również poszczególnych uczniów,

d) organizacja procesu nauczania uwzględniająca uczniów zdolnych,

e) *w stosunku do rodziców:*

- zapoznanie rodziców z priorytetami szkoły,
- umożliwienie kontaktów z dyrektorem i nauczycielami, dostęp do wyników sprawdzianów w szkole i porównanie ich z wynikami w rejonie i kraju,
- zapoznanie rodziców z WSO i standardami wymagań,

f) *w stosunku do instytucji zewnętrznych:*

- zapoznanie organu nadrzędnego z wynikami pracy szkoły,
- zapoznanie z programem poprawy wyników kształcenia,
- wspieranie działań szkoły mających na celu podniesienie efektów kształcenia,
- prelekcje dla rodziców o efektywności kształcenia, organizacji czasu pracy dziecka i

możliwości pomocy, motywowaniu.

2. Działania wychowawców, pedagoga, nauczycieli i zespołów przedmiotowych:

a) w stosunku do samych siebie:

- dzielenie się doświadczeniem – zwłaszcza nauczycieli dyplomowanych w zespołach przedmiotowych – w obszarze poprawy efektywności kształcenia,
- opracowywanie testów diagnostycznych lub korzystanie z proponowanych programów z własnego przedmiotu, analiza i wyciągnięcie wniosków, ewaluacja sposobu nauczania
- dzielenie się doświadczeniem z nauczycielami pokrewnych przedmiotów
- analiza stosowanych metod pod kątem dążenia do optymalizacji procesu dydaktycznego w szkole,
- sprecyzowanie wymagań i kryteriów oceniania,
- stosowanie metod aktywizujących,

b) w stosunku do uczniów:

- zapoznanie uczniów z WSO, przedmiotowym systemem oceniania,
- systematyczne diagnozowanie wiedzy uczniów,
- przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- wspieranie dzieci, które nie mogą liczyć na pomoc rodziców – zajęcia świetlicowe,

c) w stosunku do rodziców:

- ustalenie jasnych zasad komunikowania się z wychowawcą i nauczycielami,
- przekazywanie spostrzeżeń o uczniu,
- notatki w zeszycie jako źródło informacji,
- oczekiwanie od rodziców informacji zwrotnej o przeczytanej uwadze, stały kontakt z rodzicami,
- dostarczanie rodzicom informacji, wyjaśnień o sprawdzianach w sposób dla nich zrozumiały,

3. Działania uczniów:

a) w stosunku do samych siebie:

- organizowanie pomocy koleżeńskiej,
- poprawienie niekorzystnych ocen,
- wdrażanie do samooceny,
- uczenie się organizacji czasu wolnego, czasu pozalekcyjnego,
- systematyczna praca,
- uzupełnianie notatek wynikających z nieobecności w szkole,
- systematyczne odrabianie zadań domowych,

b) *w stosunku do nauczycieli i dyrekcji:*

- zgłaszanie ciekawych pomysłów pracy w szkole,
- zgłaszanie oczekiwań,
- sygnalizowanie zauważonych nieprawidłowości,
- wspomaganie organizowania konkursów i imprez motywujących do pracy,

4. Działania rodziców:

a) *w stosunku do siebie:*

- zorganizowanie zajęć własnych w ten sposób, by mieć czas na rozmowę i pomoc dziecku,

b) *w stosunku do własnych dzieci:*

- dbałość o właściwą organizację czasu pozalekcyjnego,
- określenie systemu wymagań wypracowanego np. na spotkaniu z wychowawcą, pedagogiem
- systematyczne kontrolowanie osiągnięć,
- sprawdzanie wykorzystania wolnego czasu,

c) *w stosunku do nauczycieli i wychowawcy:*

- częste kontakty,
- usprawiedliwienia nieobecności dziecka w szkole w ciągu 14 dni,
- podejmowanie wspólnych działań,

d) *w stosunku do dyrekcji i potrzeb szkoły:*

- współdziałanie w sprawach organizacyjnych, bezpieczeństwa i wychowawczych.

VI. ORGANIZOWANIE PRACY W SZKOLE SPRZYJAJĄCEJ PODNOSZENIU EFEKTYWNOŚCI PROCESU KSZTAŁCENIA

<i>Zadania</i>	<i>Spodziewany efekt</i>	<i>Sposób realizacji</i>	<i>Sposób ewaluacji</i>	<i>Odpowiedzialni</i>	<i>Termin</i>
ORGANIZACJA PRACY W SZKOLE	Uzyskanie wniosków do dalszej pracy po analizie przeprowadzonych sprawdzianów, testów	kontrola osiągnięć uczniów	kontrola dzienników	wszyscy nauczyciele	Lata 2014 - 2017
	Zwiększenie współodpowiedzialności za wyniki nauczania	Informowanie rodziców o wynikach diagnoz i próbnych egzaminów	kontrola dokumentacji	dyrektor wychowawcy	dwa tygodnie po badaniu przez cały etap edukacyjny
	Zmiana sposobu myślenia nauczycieli w procesie nauczania i wychowania	Formułowanie i zapis tematu oraz celów lekcji językiem zrozumiałym dla ucznia	kontrola zeszytów	wszyscy nauczyciele	cały etap edukacyjny
	Efektywne wykorzystanie czasu lekcji	Organizacja procesu dydaktycznego w ramach jednostki lekcyjnej	bieżące obserwacje	wszyscy nauczyciele	cały etap edukacyjny
MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO OSIĄGANIA LEPSZYCH WYNIKÓW W NAUCE	Zwiększenie liczby uczniów poprawiających niekorzystne oceny	Wspieranie uczniów poprawiających oceny, stosowanie metod aktywizujących	obserwacja , kontrola zapisów w zeszytach, karty poprawy, kontrola ocen w dzienniku lekcyjnym	wszyscy nauczyciele	cały etap edukacyjny
	Eliminowanie braków wiedzy i umiejętności	prowadzenie konsultacji dla uczniów i rodziców	kontrola zapisów w dzienniku	wszyscy nauczyciele	1 raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny

VII. SZCZEGÓŁOWY OPIS ELEMENTÓW PROGRAMU ORAZ HARMONOGRAM JEGO WDRAŻANIA

Dziedzina kształcenia	Cele szczegółowe zadania	Oczekiwane osiągnięcia	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne i współpracujące	Sposób sprawowania nadzoru przez Dyrektora Szkoły	Termin realizacji
Czytanie	Odczytywanie tekstów kultury	Uczeń czyta ze zrozumieniem teksty poetyckie i literackie. Potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu.	<p>1. Praca z tekstem w podręczniku szkolnym lub innym tekstem źródłowym.</p> <p>2. Sprawdzenie stopnia zrozumienia tekstu za pomocą pytań- test sprawdzający, dodatkowe ćwiczenia, testy.</p> <p>3. Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów w zakresie czytania ze zrozumieniem.</p> <p>4. Kontrola stanu czytelnictwa w bibliotece szkolnej.</p> <p>5. Czytanie głośne, płynne z odpowiednią dykcją, akcentem.</p> <p>6. Czytanie na czas.</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>n-le języka polskiego</p> <p>n-le języka polskiego we współpracy z zespołami samokształceniowymi</p> <p>wychowawcy, nauczyciel biblioteki</p> <p>n-le języka polskiego, bibliotekarz</p> <p>n-le języka polskiego</p>	<p>nauczyciel podczas lekcji</p> <p>nauczyciel podczas lekcji</p> <p>diagnoza wstępna, końcowa w kl. IV- VI i diagnoza próbna w kl. VI</p> <p>karty czytelnicze</p> <p>lekcje biblioteczne</p> <p>dodatkowe zajęcia</p>	<p>cały etap edukacyjny</p> <p>raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny</p> <p>na koniec każdej klasy</p> <p>przez cały etap edukacyjny</p> <p>1 raz w semestrze każda klasa przez cały etap edukacyjny</p> <p>1 raz w semestrze przez cały etap edukacyjny</p>

Czytanie	Określanie funkcji elementów charakterystycznych dla danego tekstu	Zna i rozumie wskazane pojęcia, potrafi zinterpretować tekst poetycki (narracja, epitet, uosobienie, fikcja literacka, świat przedstawiony, podmiot mówiący, przenośnia, rymy).	1.Praca z tekstem- analiza tekstu, omówienie problematyki, tematu, wymowy.	n-le języka polskiego	nauczyciel podczas lekcji, w tym zajęć wyrównawczych, zadań domowych	przez cały etap edukacyjny
			2. Analiza tekstów literackich – określanie środków poetyckich	n-le języka polskiego	nauczyciel podczas lekcji, zadania domowe	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny
			3. Badanie osiągnięć edukacyjnych w zakresie analizy różnych tekstów kultury.	n-le języka polskiego	diagnoza wstępna i końcowa, sprawdziany	wrzesień/ czerwiec dla klas IV- VI
			4. Sprawdzanie stopnia opanowania wiadomości z zakresu literatury – testy sprawdzające.	n-le języka polskiego	zapisy w dzienniku, karty pracy	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny

Pisanie	Celowe stosowanie środków językowych.	Uczeń pisze poprawnie pod względem stylistycznym i logicznym.	1. Pisanie krótszych i dłuższych form wypowiedzi poprawnych pod względem stylistycznym i logicznym.	wszyscy nauczyciele	nauczyciel podczas lekcji, zadania domowe	raz w tygodniu przez cały etap edukacyjny
			2. Pisanie wypowiedzi na określony temat zgodnie z uwzględnieniem specyficznym kompozycji i rozplanowania tekstu.	wszyscy nauczyciele	nauczyciel podczas lekcji, zadania domowe	cały etap edukacyjny
			3. Badanie osiągnięć edukacyjnych podczas sprawdzianu po każdym dziale tematycznym.	wszyscy nauczyciele	testy sprawdzające, kartoteki odpowiedzi	po ukończeniu działu tematycznego przez cały etap edukacyjny
			4. Korzystanie ze słowników ortograficznych.	wszyscy nauczyciele	również nauczyciele podczas zajęć dodatkowych - lekcje zastępcze	cały etap edukacyjny
			5. Prace pisemne dodatkowe na określony temat.	n-le języka polskiego, historii, przyrody, j. angielskiego, plastyki, muzyki, religii.	dodatkowe prace domowe	raz w miesiącu klasy IV i V i co 2 tygodnie klasy VI, inne przedmioty wg. uznania nauczyciela, przynajmniej raz w semestrze.
			6. Kontrola zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń.	wszyscy nauczyciele	notatki i komentarze zamieszczane w zeszytach uczniów	co 2 miesiące przez cały etap edukacyjny

Pisanie	Przestrzeganie norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych	Pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.	1.Sprawdzanie stopnia opanowania zasad poprawnego pisania – gramatyka, ortografia, interpunkcja – kartkówki, dyktanda. 2. Zorganizowanie konkursu na „ Mistrza ortografii w klasie i szkole”.	n- le języka polskiego nauczyciele poloniści, wychowawcy klas	kontrola zeszytów, poprawa błędów, obserwacje dyrektora protokoły z konkursów zapisy w dziennikach	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny 1 raz w roku klasy IV - VI
	Czytelność i estetyka zapisu	Uczeń dba o układ graficzny, czytelność i estetykę zapisu.	1. Systematyczne sprawdzanie zeszytów, zeszytów ćwiczeń uczniów w celu sprawdzenia dbałości o układ graficzny, czytelność i estetykę zapisu. 2. Wspólne zapisywanie notatek.	wszyscy nauczyciele wszyscy nauczyciele	notatki, zapisy i uwagi w zeszytach uczniów notatki w zeszytach uczniów	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny cały etap edukacyjny
			3. Egzekwowanie udzielania pełnych odpowiedzi na zadane pytania.	wszyscy nauczyciele	pisemne prace klasowe, sprawdziany, zadania domowe	cały etap edukacyjny
			4. Umieszczanie komentarza pod pracami pisemnymi ucznia.	wszyscy nauczyciele	zapisy w zeszytach ćwiczeń i zeszytach przedmiotowych	cały etap edukacyjny
			5. Ćwiczenia ortograficzne utrwalające poznane zasady pisowni; zapis komentarza do wyrazów z trudnościami ortograficznymi.	n – le języka polskiego zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	prace domowe, dodatkowe zajęcia kompensacyjne	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny zajęcia 1 raz w tygodniu przez cały etap edukacyjny

Rozumowanie	Wyrażanie opinii popartych argumentami.	Udział ucznia w dyskusji, zadawanie pytań problemowych i szukanie na nie odpowiedzi.	1.Zachęcanie uczniów do dyskusji i formułowanie wypowiedzi ustnych i pisemnych.	n- le wszystkich przedmiotów	ocena aktywności na lekcji, zapisy w dzienniku i zeszytcie, sprawdziany, obserwacje dyrektora	przez cały etap edukacyjny przez cały etap edukacyjny
	Wybór sposobu rozwiązywania zadań.	Prawidłowa forma prezentacji zadania – rozwiązywanie.	1. Sprawdzanie wykorzystania wiedzy w praktyce poprzez pracę w zespołach uczniowskich.	n- le matematyki	podczas lekcji diagnoza wstępna i końcowa	wrzesień/ czerwiec w klasach IV- VI
	Rozwiązywanie zadań związanych z banknotami i monetami.	Prawidłowo rozwiązuje zadania tekstowe. Dokonuje zamiany jednostek czasu i pieniędzy.	1. Wspólna analiza zadań, ćwiczenia dotyczące zegara, praktyczne posługiwanie się jednostkami miary.	n- le matematyki, przyrody, wychowania fizycznego	karty pracy, sprawdziany, kartkówki, sprawdzanie zadań domowych	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny
	Znajomość podstawowych cech i własności figur	Zna podstawowe własności figur, oblicza obwody i pola figur.	1.Zapisywanie wzorów i stosowanie reguł do obliczania obwodów figur, wykorzystanie ich do rozwiązywanie sytuacji z życia.	n- le matematyki	rozwiązywanie zadań przy tablicy	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny
	Dodawanie, odejmowanie, mnożenie, dzielenie liczby w pamięci	Potrafi obliczać ułamek danej wielkości.	1.Ćwiczenia graficzne ułamków, odczytywanie, zadania praktyczne na działania na ułamkach.	n- le matematyki	sprawdzanie zadań domowych	cały etap edukacyjny
	Działania na ułamkach i liczbach całkowitych dodatnich i ujemnych	Wykonuje działania pamięciowe. Stosuje kolejność działań. Potrafi wykonywać działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych. Wykonuje działania na liczbach całkowitych.	1.Rozwiązywanie zadań typu: dług, zysk. 2.Ćwiczenie działań na liczbach całkowitych.	n- le matematyki,	kartkówki, sprawdziany prace klasowe	dwa razy w miesiącu przez cały etap edukacyjny po każdym dziale przez cały etap edukacyjny

Rozumowanie	Znajomość podstawowych pojęć i wydarzeń o znaczeniu historycznym	Ustala chronologię wydarzeń. Określa wiek na podstawie daty i zapisuje na osi czasu.	1.Odczytywanie danych na osi czasu, określanie wieku wydarzeń- dodatkowe ćwiczenia. 2.Ćwiczenia porządkujące wydarzenia w czasie.	n- le języka polskiego	kartkówki, sprawdziany, odpowiedzi ustne	dwa razy w miesiącu przez cały etap edukacyjny
	Rozpoznawanie zasobów przyrody odnawialnej i nieodnawialnej	Określa kierunki świata. Rozpoznaje zasoby przyrody odnawialnej i nieodnawialnej.	1.Ćwiczenia utrwalające rozpoznawanie zasobów odnawialnych i nieodnawialnych.	nauczyciele przyrody	sprawdziany	wg. uznania nauczycieli przez cały etap edukacyjny
	Znajomość różnorodności świata roślin, grzybów i zwierząt	Prawidłowo opisuje wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze oraz wpływ środowiska na zdrowie człowieka.	2. Uświadomienie wpływu człowieka na wykorzystanie zasobów przyrody.	nauczyciele przyrody	odpytywanie z treści przeczytanego tekstu, zadania domowe	przez cały etap edukacyjny
		Podaje przykłady różnorodności roślin, grzybów, zwierząt, oraz środowisk ich życia.	3. Zapoznanie ze źródłami energii oraz zjawiskiem energii odnawialnej. 4. Podejmowanie działań w trosce o własne środowisko, recykling, segregacja śmieci.	nauczyciele przyrody samorząd uczniowski wychowawcy	kartkówki udział w akcjach środowiskowych zajęcia dodatkowe	wg. uznania nauczycieli przez cały etap edukacyjny wrzesień, kwiecień cały etap edukacyjny

Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Wykonywanie obliczeń dotyczących czasu, pieniędzy, masy, długości	Prawidłowo rozwiązuje zadania z treścią dotyczące obliczeń czasu i pieniędzy	1.Ćwiczenia praktyczne na obliczenia z wykorzystaniem różnych miar oraz zamiany jednostek. 2.Rozwiązywanie różnych typów zadań związanych z codziennością ucznia, zakupy, opłaty itp.	n- le matematyki, przyrody, techniki	ćwiczenia przy tablicy	raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny
	Wykorzystywanie liczb w sytuacjach praktycznych	Prawidłowo wykonuje obliczenia w zadaniach tekstowych dotyczących jednostek długości, masy, czasu, wagi i pieniędzy	1.Zwiększenie liczby zajęć z zastosowaniem np. obliczaniem powierzchni działki. 2.Pokazywanie dojścia do rozwiązania różnymi metodami, poszukiwanie metod, rozwiązania zadania.	n- le matematyki n- le matematyki	sprawdziany, kartkówki praktyczne obserwacje, ocena aktywności uczniów	wg. uznania nauczycieli przez cały etap edukacyjny cały etap edukacyjny
	Zamiana jednostek, prawidłowa interpretacja graficzna jednostek		3. Sprawdzanie wiadomości pod koniec każdego działu.	n- le matematyki	pisemne prace klasowe	po każdym dziale przez cały etap edukacyjny
			4. Dodatkowe zadania – rozwiązywanie zadań z treścią.	n- le matematyki	zadania domowe, zeszyty uczniowskie	cały etap edukacyjny
			5.Dodatkowe zadania dla uzdolnionych uczniów	n- le matematyki i przyrody	sprawdziany, testy, kartoteki odpowiedzi ćwiczenia przy tablicy, praktyczne obserwacje zeszyty ćwiczeń zeszyty ćwiczeń, karty pracy	po ukończeniu działu tematycznego przez cały etap edukacyjny 1 raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny 1 raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny

Korzystanie z informacji	Posługuje się źródłem informacji	Potrafi odczytać dane z różnych źródeł i wykorzystać je w zadaniach.	1.Odczytywanie danych z różnych źródeł – tabela, diagram, wykres	wszyscy nauczyciele	nauczyciele podczas lekcji, sprawdziany, testy	co najmniej 3 razy w półroczu przez cały etap edukacyjny
		Wskazuje właściwe źródła poszukiwania informacji.	2. Doskonalenie wyjaśnienia znaczenia użytego w zdaniu wyrazu na podstawie artykułu hasłowego ze słownika.	nauczyciele języka polskiego	ocena za aktywność na zajęciach	co najmniej 3 razy w półroczu przez cały etap edukacyjny
		Korzystanie ze słowników różnego typu.	3. Dodatkowe ćwiczenia dotyczące czytania i wykorzystania danych zapisanych w różnych formach.	wszyscy nauczyciele	nauczyciele podczas zajęć świetlicowych, lekcji zastępczych	raz w miesiącu przez cały etap edukacji
		Analizuje i wybiera oferty mediów zgodnie ze wskazanymi kryteriami	1.Praca ze słownikami na lekcjach języka polskiego, języka obcego i innych nauczanych przedmiotów.	wszyscy nauczyciele	zapisy w zeszytach przedmiotowych i zeszytach ćwiczeń	na bieżąco przez cały etap edukacyjny
			1.Przygotowanie prezentacji, plakatów, wypowiedzi pisemnych i ustnych.	wszyscy nauczyciele	prezentacje podczas lekcji, wystawa prac uczniów	raz w półroczu przez cały etap edukacyjny

VIII. MONITORING

Realizowany Program Poprawy Efektywności Kształcenia w naszej szkole będzie podlegał ocenie bieżącej, natomiast raz w semestrze sporządzone będą sprawozdania przedstawiane i omawiane na posiedzeniach Rad Pedagogicznych. Podstawowym celem monitoringu będzie ocena postępu realizacji i ocena skuteczności wdrażanego programu. Ciągła analiza prac kontrolnych pisanych przez uczniów, analiza porównawcza wyników w poszczególnych klasach będzie nieodłącznym elementem monitorowania i pozwoli wyciągnąć wnioski z jakości kształcenia w naszej szkole.

Wyniki otrzymane w czasie monitorowania poddane zostaną analizie i interpretacji i wraz z wnioskami przedstawione zostaną w raporcie zbiorczym. Raport stanowić będzie diagnozę w zakresie jakości procesu kształcenia.

Oceny uzyskane przez uczniów na koniec semestru i roku szkolnego poddane zostaną analizie i interpretacji oraz przedstawione na radzie pedagogicznej przez wychowawców klas.

Cele szczegółowe/zadania	Sposób realizacji	Terminy	Sposób dokumentowania
1. Wewnętrzne i zewnętrzne doskonalenie nauczycieli w zakresie: - doskonalenie umiejętności mierzenia jakości własnej pracy, - doskonalenie umiejętności motywującego oceniania osiągnięć ucznia, - doskonalenie metod pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - doskonalenie umiejętności prowadzenia lekcji z wykorzystaniem komputera, - wzrost poczucia odpowiedzialności za efekty uczenia	Rady szkoleniowe z udziałem edukatorów z placówek doskonalenia nauczycieli. Udział nauczycieli w zorganizowanych formach doskonalenia zewnętrznego.	według planu WDN na bieżąco przez cały etap edukacyjny	protokoły rad pedagogicznych zaświadczenia o ukończeniu szkolenia

<p>2. Współpraca nauczycieli w ramach WDN:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonanie analizy i weryfikacji szkolnego zestawu programów nauczania pod kątem realizacji podstawy programowej oraz umiejętności egzaminacyjnych (zespoły przedmiotowe), - wypracowanie jednolitych sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów z przedmiotów w celu porównywania wyników w klasach na tym samym poziomie, - systematyczna analiza wyników kształcenia i podejmowanie natychmiastowych działań naprawczych, - systematyczna kontrola uczestnictwa uczniów na zajęciach, - opracowanie jednolitego sposobu przekazywania rodzicom informacji o wynikach w nauce i zachowaniu 	<p>Dzielenie się wiedzą i doświadczeniami w ramach zespołów przedmiotowych.</p> <p>Analiza jakościowa i ilościowa w różnych zespołach: przedmiotowych, nauczycieli uczących w danym oddziale, pojedynczych nauczycieli, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na osiągnięcia uczniów</p> <p>Wyrównywanie braków na dodatkowych zajęciach, umożliwienie poprawy sprawdzianu – konsekwentne egzekwowanie, pomoc uczniom w tworzeniu indywidualnych programów naprawczych.</p> <p>Wypracowanie indywidualnego zestawienia stanu wiedzy i umiejętności ucznia, po każdej przedmiotowej diagnozie bieżącej</p> <p>Przekazywanie tych zestawień wychowawcom klas</p> <p>Analiza ilościowa prowadzona przez pedagogów i wychowawców</p> <p>zespoły przedmiotowe, zespół wychowawczy</p>	<p>przez cały etap edukacyjny</p> <p>1 raz w semestrze przez cały etap edukacyjny</p> <p>po każdej pracy klasowej, sprawdzianie, teście przez cały etap edukacyjny</p> <p>po każdej diagnozie bieżącej przez cały etap edukacyjny</p> <p>przed spotkaniami z rodzicami uczniów w kl. IV – VI</p> <p>co miesiąc w przez cały etap edukacyjny</p> <p>cały etap edukacyjny</p>	<p>protokoły ze spotkań zespołów przedmiotowych</p> <p>zestawy testów, kartotek, zestawień; raporty, ocena bieżąca ucznia</p> <p>analiza dzienników zajęć dodatkowych, przegląd indywidualnych programów naprawczych</p> <p>analiza poprawy sprawdzianu, testu, analiza ocen w dzienniku</p> <p>analiza wniosków, zestawień klasowych i indywidualnych</p> <p>zestawienia nieobecności</p> <p>protokoły spotkań zespołów</p>
--	--	---	--

<p>3. Wzmocnienie nadzoru nad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacją programów nauczania oraz osiąganiem przez uczniów standardów (w jakim stopniu uczniowie nabywają wiedzę i umiejętności sprawdzane na sprawdzianie), - sposobem oceniania motywującym ucznia do pracy, - systematycznym sprawdzaniem wiedzy uczniów –kartkówki, sprawdziany, krótkie dyktanda, - realizacją przyjętego programu naprawczego, - analizą narzędzi diagnozujących 	<p>Kontrola planów dydaktycznych. Badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów. Kontrola PSO.</p> <p>Monitorowanie: systematyczność oceniania, jakość oceniania, komentarz do oceny, możliwość poprawiania ocen</p> <p>Monitorowanie działań Kontrola dokumentacji</p> <p>Hospitacje zajęć edukacyjnych, pozalekcyjnych, godzin wychowawczych, spotkań z rodzicami</p> <p>Testy i kartoteki, zestawienia zbiorcze, wnioski</p>	<p>1 – 2 razy w ciągu roku szkolnego przez cały etap edukacyjny</p> <p>raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny</p> <p>co 2 miesiące przez cały etap edukacyjny</p> <p>zgodnie z harmonogramem przez cały etap edukacyjny</p> <p>raz w semestrze przez cały etap edukacyjny</p>	<p>kontrola planów dydaktycznych, badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów, kontrola PSO</p> <p>monitorowanie: systematyczność oceniania, jakość oceniania (formy), możliwość poprawiania ocen (zapis w PSO)</p> <p>monitorowanie działań, zapisy w dziennikach lekcyjnych, kontrola dokumentacji</p> <p>hospitacje zajęć edukacyjnych, pozalekcyjnych, godzin wychowawczych, spotkań z rodzicami</p> <p>analiza narzędzi diagnozujących: test i kartoteka, zestawień zbiorczych, wniosków</p>
<p>4. Tworzenie warunków umożliwiających każdemu uczniowi osiągnięcie sukcesu</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć specjalistycznych, uwzględniających potrzeby uczniów oraz uwzględniających udział w tych zajęciach uczniów dojeżdżających, - dokonanie korekty planu zajęć w celu zapewnienia uczniom higienicznych i efektywnych warunków nauki - doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne 	<p>Organizacja dodatkowych zajęć z języka polskiego i matematyki dla uczniów przystępujących do sprawdzianu w kl. VI w roku 2014/2015 a zakwalifikowanych do pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p> <p>Analiza planu lekcji</p> <p>Sukcesywny zakup pomocy dydaktycznych</p>	<p>kl. VI w latach 2014/2017</p> <p>I sem. 2014/2015</p> <p>cały etap edukacyjny</p>	<p>analiza dzienników zajęć oraz planów pracy, analiza frekwencji na zajęciach uczniów dojeżdżających</p> <p>analiza planu lekcji</p> <p>przegląd pomocy dydaktycznych</p>

5. Współpraca z rodzicami	1.Zapoznanie rodziców klas VI ze standardami sprawdzianu. 2.Opracowanie harmonogramu zajęć otwartych. 3.Prowadzenie konsultacji indywidualnych z nauczycielem przedmiotu (pomoc dziecku w nauce). 4. Systematyczne monitorowanie zachowania i postępów ucznia w nauce.	do 30 września 2014/15, 2015/16, 2016/17 dla kl. VI do 30 września 2014/2015 1 raz w miesiącu przez cały etap edukacyjny co 2 miesiące przez cały etap edukacyjny	plan zebrania – podpisy rodziców harmonogram spotkań zapis w dzienniku konsultacji analiza zachowania i ocen ucznia – dziennik, zeszyt uwag, notatki pedagoga
---------------------------	---	--	--

IX. NAJBARDZIEJ EFEKTYWNE FORMY I METODY PRACY WYKORZYSTYWANE PRZEZ NAUCZYCIELI W TRAKCIE REALIZACJI PROGRAMU POPRAWY EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA.

Zastosowanie form i metod ma sprzyjać motywowaniu uczniów do nauki oraz osiągnięcia wyznaczonych celów edukacyjnych.

1. Formy pracy z uczniem:

- jednostkowa,
- zbiorowa,
- indywidualna

2. Metody pracy:

- praca w grupie,
- praca z tekstem źródłowym,
- praca indywidualna,
- metoda projektu,

- dyskusja,
- zajęć praktycznych,
- praktyki pisarskiej,
- problemowa (burza mózgów, gry dydaktyczne),
- pogładowa.

X. EWALUACJA

Efekty dokonanych zmian będą oceniane poprzez :

- analizę wstępnych sprawdzianów diagnostycznych z każdego przedmiotu na poziomie klas IV – VI w roku szkolnym 2014 – 2017,
- przeprowadzenie sprawdzianów przedmiotowych na koniec roku, na poziomie klas IV – VI w klasach VI – próbnego sprawdzianu i sprawdzianu zewnętrznego w I semestrze każdego roku,
- analizę wyników bieżącej pracy z uczniem,
- analizę podejmowanych w programie działań, sporządzonych sprawozdań oraz prowadzonego na bieżąco monitoringu zgodnie z poszczególnymi planami działań,
- ewaluację sumującą – wynik sprawdzianu.

Etap ewaluacji

Etapy zbierania danych	Cele ewaluacji	Osoby odpowiedzialne
Bieżąca – obserwowanie realizacji zadań	<ul style="list-style-type: none"> - ustalenie stopnia zgodności realizacji zaplanowanych działań z harmonogramem - modyfikacja realizowanego planu (wprowadzenie koniecznych zmian) 	Dyrektor
czerwiec 2015 r. – 2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> - podsumowanie – które zadania zostały zrealizowane, które wymagają korekty, - sprawdzenie poziomu osiągnięcia wybranych wskaźników efektywności realizacji zadań (analiza danych statystycznych, analiza dokumentów), - badanie opinii wybranych grup respondentów, wywiady, obserwacje, - modyfikacja realizowanego planu (wprowadzenie koniecznych zmian) 	Dyrektor
po zakończeniu realizacji programu czerwiec 2017 r.	<ul style="list-style-type: none"> - oszacowanie efektów działania programu – udzielenie odpowiedzi na pytanie – czy i w jakim stopniu zostały osiągnięte cele? - dokonanie oceny sumującej programu, - zebranie informacji potrzebnych do dalszego planowania pracy w szkole 	Dyrektor

I. Program zaopiniowany pozytywnie przez Radę Rodziców w dniu

II. Program zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej nr. w dniu

Opracowali:

Alicja Bugajewska

Paweł Kwiatkowski

Adam Suchomski

Estera Wawszczyk